

TACHOGRAFO LAIKMATIS

Tachografo laikmatis - skirtas skaitmeniniams tachografams, kurie atitinka reikalavimus, ir palaiko šią funkciją " **1- minutės taisyklę** ". Tai leidžia vairuotojui trumpas distancijas nuvažiuoti ir išvengti, kad tachografas užregistruos, kaip darbo laiką (tarkime, reikia sunkvežimį pastatyti prie pasikrovimo vietos, o jūsų tachografas tuo metu fiksuoja poilsio laiką).

Tinkamai ir atidžiai vykdant duotus nurodymus, vairuotojas, kaip tvirtina skaitmeninių tachografų gamintojai, gali papildomai gauti **45 minutes vairavimo laiko per parą**.

Su tachografo laikmačiu, vairuotojas tiksliai žino, kada transporto priemonė turi būti sustabdyta ir kada vėl galima pradėti judėti link savo tikslo.

REIKIA NEPAMIRŠTI, KAD VISAS ŠIAS PANAUDOTAS MINUTES TACHOGRAFAS PRIDĖS PRIE SEKANČIO VAIRUOTOJO VAŽIAVIMO LAIKO KAIP VAIRAVIMO LAIKĄ. Pvz: jūs turite ilsėtis 45 minutes, per šį poilsio laiką jūs automobilį judinate – važiavote 15 kartų, vadinasi, jūs praradote 15 minučių, kurias tachografas atims iš sekančio darbo vairavimo laiko, tarkime jums turėjo būti 270 minučių arba 4,5 valandos vairavimo laiko, panaudojus 15 minučių jums liko 255 minutės vairavimo laiko.

Šis laikmatis tinka šiems skaitmeniniams tachografams:

1. Stoneridge SE5000 nuo v.7.3 versijos iki pat naujausios.
2. SIEMENS VDO 1381 nuo 1.4 versijos iki pat naujausios 2.2versijos.
3. EFAS nuo 4 versijos iki pat naujausios.

Tachografo laikmatis Versija 1.0

Veiksmas	Reikšmė	Pastabos
Paspaudus mygtuką vieną kartą	Įsijungia tachografo laikmačio funkcija	Plačiau skaitykite skyrelyje tachografo laikmačio funkcija
Paspaudus mygtuką du kartus	Įsijungia akių mankštos priminimo funkcija	Kai akių mankštos ir poilsio funkcijos įjungtos, o automobilis važiuoja. Laikmatis rodo kiek minučių liko iki garso signalo.
	Įsijungia poilsio funkcija	Kai akių mankštos ir poilsio funkcijos įjungtos, o automobilis stovi. Laikmatis rodo kiek minučių liko iki garso signalo.

Veiksmas	Reikšmė	Pastabos
Paspaudus mygtuką du kartus	Įsijungia akių mankštos priminimo funkcija	Kai akių mankštos funkcija įjungta, o automobilis važiuoja. Laikmatis rodo kiek minučių liko iki garso signalo.
	Įsijungia poilsio funkcija	Kai poilsio funkcija įjungta, o automobilis stovi. Laikmatis rodo kiek minučių liko iki garso signalo.
	Laikmatis nereaguoja	Kai akių mankštos ir poilsio funkcijos išjungtos
Paspaudus ir palaikius 5 sekundes	Įsijungia poilsio funkcijos nustatymo režimas	Tai signalizuoja mirksinti žalia juostelė
Paspaudus ir palaikius 10 sekundžių	Įsijungia akių mankštos priminimo funkcijos nustatymo režimas	Tai signalizuoja mirksinti raudona juostelė
Paspaudus ir palaikius 20 sekundžių	Įsijungia greičio signalo tikrinimo funkcija	Tai signalizuoja mirksinti pakaitomis žalia ir raudona juostelė

Tachografo laikmačio funkcija 1 - minutė

- 1). Pasukame raktelį, užvedame automobilį.
- 2). Įsitikiname ar tachografas rodo „lovos režimą“.
- 3). Paspaudžiame laikmačio mygtuką vieną kartą.
- 4). Įsijungęs laikmatis skaičiuoja nuo 1-30 sekundžių raudoname fone (draudžiama važiuoti, judinti automobilį).
- 5). Įsijungus žaliai šviesai ir degant skaičiui „30“ jus galite pradėti važiuoti, tačiau jus privalote likus 5 sekundėms sustoti ir nustatyti tachografą į „Lovos režimą“ (dėmesio priklausomai kokios versijos tachografas – turi vėlavimo laiką, staigiai sustojus tarkime važiuojant 10 km/h greičiu, greitis nukris per keletą sekundžių iki 0km/h - vėlavimo laikas, tada per 5 sekundes vairuotojas, turi suspėti nustatyti tachografą į lovos režimą. Griežtai rekomenduojama neviršyti 0 - 20 km/h greičio, ir rekomenduojama likus 5 sekundėms būti jau sustabdžiusiems automobilį, kad suspėtumėte paspausti lovos režimą. Skaičiuojant laiką atgal nuo 30 iki 10 sekundžių tachografo laikmatis kas dvi su puse sekundės perspėja garsiniu signalu, nuo 10 iki 5 sekundžių – kas pusę sekundės, nuo 5 iki 2 sekundžių – kas 50 milisekundžių ir likusias 2 sekundes – ištinis garsinis signalas.

6). Ištiksėjus laikui užsidega „h“ raidė raudoname laikmačio fone ir po kelių sekundžių vėl pradeda skaičiuoti stovėjimo laiką nuo 1 iki 30 raudoname tachografo laikmačio fone, kai užsidega skaičius 30 žaliame fone, galima važiuoti, kartoti 25 sekundžių važiavimo laiką, tol kol, vairuotojas pasiekia trumpos distancijos vietą.

Norint sustabdyti šią funkciją reikia dar kartą paspausti mygtuką.

Akių mankštos priminimo funkcija

Ijungus šią funkciją tachografo laikmatis skaičiuoja laiką atgal nustatytą laiko tarpą (10, 20 arba 30 minučių). Suėjus nustatytam laiko tarpui tachografo laikmatis perspėja garsiniu signalu ir ciklas vėl prasideda iš pradžių. Norint sustabdyti šią funkciją reikia dar kartą paspausti mygtuką.

Poilsio funkcijos nustatymo režimas

Ijungus šį režimą ir spaudant mygtuką galima keisti poilsio funkcijos intervalą arba išjungti šią funkciją visai. Intervalai išdėstyti tokia eile: 30 minučių, 45 minutės, 60 minučių, 75 minutės, 90 minučių, OF – išjungta. Nieko nespaudžiant 10 sekundžių šis režimas išsijungia.

Akių mankštos priminimo funkcijos nustatymo režimas

Ijungus šį režimą ir spaudant mygtuką galima keisti akių mankštos priminimo intervalą arba išjungti šią funkciją visai. Intervalai išdėstyti tokia eile: 10 minučių, 20 minučių, 30 minučių, OF – išjungta. Nieko nespaudžiant 10 sekundžių šis režimas išsijungia.

Greičio signalo tikrinimo funkcija

Ijungus šią funkciją tachografo laikmatis rodo apytikslį mašinos judėjimo greitį kilometrais per valandą. Ši funkcija išsijungia vieną kartą paspaudus mygtuką.

Taimerio gedimų tikrinimo lentelė:

Gedimas	Tikrinimas	Rezultatas	Pastabos
Nerodo arba blogai rodo skaičius	Atjungiamo ir pajungiamo + 24V prie mėlyno laido ir – 24V prie rudo laido	Laikmatyje du kartus sumirksi 88.	Negavus šio rezultato: 1. Tikrinti maitinimą 2. Kreiptis į gamintoją
Nerodo taško	Atjungiamo ir pajungiamo + 24V prie mėlyno laido ir – 24V prie rudo laido	Laikmatyje du kartus sumirksi 88.	

Gedimas	Tikrinimas	Rezultatas	Pastabos
Nedega raudona juostelė	Atjungiamo ir pajungiamo + 24V prie mėlyno laido ir – 24V prie rudo laido	Laikmatyje du kartus sumirksi raudona su žalia juostele pakaitomis	Negavus šio rezultato: 1. Tikrinti maitinimą 2. Kreiptis į gamintoją
Nedega žalia juostelė	Atjungiamo ir pajungiamo + 24V prie mėlyno laido ir – 24V prie rudo laido	Laikmatyje du kartus sumirksi raudona su žalia juostele pakaitomis	
Neveikia garso signalas	Atjungiamo ir pajungiamo + 24V prie mėlyno laido ir – 24V prie rudo laido	Laikmatis supypsi vieną kartą.	

Pagal šį punktą galima naudoti greičio signalą einantį iš greičio daviklio į tachografą.

*Autentiškas vertimas
Europos komitetas prie LR Vyriausybės
Vertimo, dokumentacijos ir informacijos centras*

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1360/2002

2002 m. birželio 13 d.

Septintąjį kartą derinantis su technikos pažanga Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3821/85 dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų

(Tekstas svarbus EEE*)

Tachografas per papildomas jungtis gali būti prijungtas prie kitų įrenginių.

003 Prijungti arba įdiegti į tachografą bet kokias patvirtintas ar kitokias funkcijas, įtaisą ar įtaisus leidžiama tik tuomet, jei jie netrukdo ir negali sutrukdyti įrangai tinkamai bei saugiai veikti ir atitikti šio reglamento reikalavimus.

*EEE – Europos ekonominė erdvė.